

לדעת א. מה עניין ממצות...
לעט שאיחרתי,
לא לאחר. בפתח
נכנסו. לא אלאה
20, כלומר למעלה
של שיחה, מכיוון

ה וחצי לתורי, וזאת
נת מזלזל! אני מאד
הי החינוך, שהרי גם
החלטתי שמהיום,
אצלי בתוך הכתה,
שאיוונים והשיטות,

כלזכור בשעה שהם
אח, מחכים או יחכו
בני עולם לתלמידים
כל
ובור

מתבגרים. המשיבים
- evavot.org באתר

כיצד לתקשר עם
bit.ly/1m7si8

יחית

ל"ט,
בב' רח' כנפי

קטלוני
זרית מ

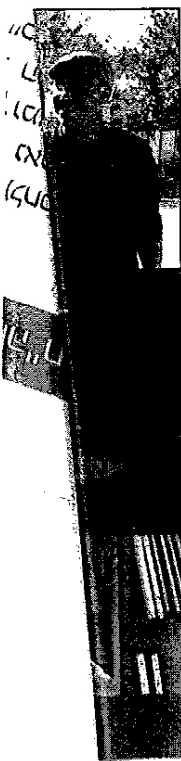
// ממשנת הרצ"ה

הרב דוד לנדאו

תורה שבעל פה

משה רבינו הנחיל לישראל את כל התורה כולה. הרמב"ם כותב בראש ההקדמה הגדולה לחיבורו משנה תורה: "כל המצוות שניתנו לו למשה בסיני בפירושן ניתנו, שנאמר: 'ואתנה לך את לוחות האבן והתורה והמצוה'. 'תורה' — זו תורה שבכתב. 'והמצוה' — זו פירושה. וצונו לעשות התורה על פי המצוה. ומצוה זו היא הנקראת תורה שבעל פה". משה רבינו היה ראש הישיבה הראשון, הרבי הראשון, והוא הנחיל את כל התורה. "התורה" — תורה שבכתב, "והמצוה" — תורה שבעל פה. "התורה והמצוה אשר כתבתי להורותם". משה מורה אותנו, מלמד אותנו ומדריך אותנו בסדרי הלימוד, בסדרי משנה ובסדרי ישיבה. "וחיי עולם נטע בתוכנו — היא תורה שבעל פה". בתורה שבעל פה, מתגלה בנו אמיתיות התורה. "לא כרת הקב"ה ברית עם ישראל אלא בשביל דברים שבעל פה", והיא מתגלה בהמשך הדורות על ידי רבן ותלמידיהו ותלמידי תלמידיהו, בישיבה וברבנות. לעומת תורה הכתובה בספר, תורה שבעל פה היא התורה החיה בתוכנו, בכלל ישראל ומתוך כך בכל אחד ואחד מאיתנו, בלימודה ובקיומה. ככל שנוכה יותר לבירור החשבון שישאל ואוריינתא חד הוא, ככל שנוכה בידיעה ברורה להבנת אמיתיות מציאותנו של "נעשה ונשמע", ככל שנכיר ש"אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו" — "תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב" — יותר נמלא את האחריות הגדולה המוטלת עלינו של המשך מורשה זו, ונזכה להתגדל כתלמידי חכמים, כמורי הוראה וכמדריכי הרוח בישראל, ונזכה יותר ויותר להיות מוארים ב"נר מצוה ותורה אור" בתוכנו, ומתוכנו להפיץ אור זה לכל בניין בית ישראל.

ימים, ארבעתה
שבעה: לולב או
שלושה). גם רא
השבע, להיות
מצוות המנורו
וגם השולחן.

1. שלחן ערוך אורח חיים סי' קל"ט סעיף י.
2. גיטין דף ס"ז ע"ב ב.
3. ע"פ שיחות הרצ"ה שמות עמ' 3-262.

כח. ינאי מלכא ומלכתא כריכו ריפתא בהדי
הדדי ומדקטל להו לרבנן לא הוה לי' איניש
לברוכי להו כו'. ישנם אנשים שלא הושחתו לגמרי

ליה איניש לברוכי להו. אמר לה לדיביתהו מאן יהיב לן גברא דמברך לן. אמרה
ליה (רבייתהו) אישתבע לי דאי מייתינא לך גברא דלא מצרת ליה. אשתבע לה.
איותיתהו (לרבי) [לשמעון בן שטח אחוה, אותביה בין ידיה לדידה. אמר ליה
חזי כמה יקרא עבידנא לך. א"ל לאו את [קא] מוקרת לי אלא אורייתא היא
דמוקרא לי דכתיב (משלי ד) "סלסלה ותרוממך (ובין גיבויים תושיבך) [תכבדך כי
תחבקנה]". אמר לה קא חזית דלא מקבלי מרות. יהבי ליה כסא לברוכי, אמר

מלסלה ותרוממך.
סיפיה דקלא מכנדך כי
מסנקנס: (אמר לה).
למלכתא סזי ללא מקבלי
מרותא שאין מכירין
רצנן שום טובה שאדם
עושה להם):

עין איה

בדיעותיהם עד שיהיו רחוקים ג"כ מציור הנשגב של
חיוב עבודת השם ית', אלא שרגש ההשתעבדות
ורחשי הלב לעבודת ד' מורגשים בלבכם, אבל לא
ידעו ולא יכירו כי אין דרך לקיום יסוד העבודה כ"א
ע"י קיום התורה לפרטיה, ועי"ז מוכרחים ג"כ להיות
מחזיקי ידי ת"ח ומרוממם, ונמשך אחרי הוראותיהם
ומאמץ לדברי קדשם, אלא שהם סבורים שרק ע"י
רגשי לבכם האמונים לפי דעתם על דרך ההכנעה
ורגש הכבוד והאהבה לאדון כל ית' יצאו ידי חובתם.
ומזאת הדעת המקולקלת תבא הכפירה המגונה בתורה
שבע"פ בכלל, ובערך כבוד וצורך חכמי תורה בפרט,
אמנם סוף כל סוף ירגישו כי בהפג תורה יפוג מכלל
העם לאט לאט ג"כ הרגש הטהור, שמביא את כל בעל
נפש עדינה להיות מכיר קשר ויחש בינו לבין קונו.
וינאי מלכא הי' מזו הדעת משעה שנצנצה בו מינות,
שאמר¹ שדיה לתורה שתהי' כרוכה ומונחת בקרן
זוית. אמנם מדקטל לרבנן כ"כ ירד המוסר ורגש
היראה ועבודת ד' בכלל, עד שאפי' הרגש הנכון
שראו לכל איש אשר לב בשר לו, להרגיש חובת
הכרת הטובה להשם יתברך, ולהזהר בברכת המזון גם
זה ירד פלאים, ולא הוה להו איניש לברוכי להו, עד
אשר הוכרחו לקבל עצה, להשיב נפשו הסוערה
לרגש הדתי בכללו, ע"י ברכת המזון עכ"פ.

הדעת ההמונית תוכל לטעות שיסוד החיים הוא
החיים של אכילה ושתי' ותענוגות בני"א, אמנם
כסעיף אחד מוכרח הוא החלק של עבודת ד', ע"כ
לא יכירו הכרח לבאר כל דבר בפרטיות ודיוק נכון,
ומזה בא ג"כ חסרון ההכרה בערך כבוד התורה. אבל
באמת הלא רק עם התורה נמצא את החיים האמתים,
והתורה ראויה להיות מלאה בכל החיים כולם, שחקי
תורת ד' התמלמה¹ הם חוקי החיים "אשר יעשה
אותם האדם וחי בהם"², וממילא אין ערוך להכרח³
כבוד הראוי לתורה שכל כבוד החיים רק [ממנה]
נמצא ומבלעדה אין לנו חיים באמת. ע"כ ינאי
בחשבו את עבודת ד' וחלק התורה בחיים כערך
איזה ענף פרטי, שיש בו עכ"פ צורך, אבל הלא לפי
זה אין לדמותו כלל לכבוד המלכות הכולל מוסד חיי
הלאום כולו. ע"כ בא רשב"ש⁴ ללמדו שאין הדבר
כן, שיסוד החיים היא התורה, ואין דרכינו להפריש
את התורה מן החיים, עד שנבדך ברוך שאכל ינאי
וחביריו משלו, כאילו המברך שהוא העוסק בעבודת
ד' אין לו חלק מצד עבודתו וסידור התורי בעצם
החיים בכללם, ע"כ ראוי להחזיק טובה למכבודו כאלו
עושה דבר שאפשר לאומה לעמוד מבלעדיו. ע"כ
ביאר לו שהכבוד הוא מחובר עם התורה, והגיון
התורה מרומם את האדם בכללו מצד שהיא מסדרת
את כל אורח החיים, ועל פי התורה ורק על פיה נמצא
את הצד המכובד של החיים, וממילא צריכה להיות
עבודת ד' נמוגת עם החיים, לא עומדת בפ"ע. ע"כ לא
נבדך כעומד מן החוץ ובא רק למלא את הסעיף החסר
בציורים הרבים של החיים, כ"א כחלק מחיים
הכלליים שכולם צריכים להיות מונהגים רק ע"פ
דרכה של תורה, נהנה גם הוא מהסעודה במאי דשתי'
להיא כסא, להראות הכרת (ה)התעורבות התורה עם
החיים, כדי לישרם כולם ע"פ דרך החיים האמתים.

כט. אייתתי לר' שמעון בן שטח אחוה,
אותביה בין ידי לדידה. א"ל, חזי כמה יקרא
עבידנא לך. א"ל, לאו את מוקרת לי אלא
אורייתא היא דמוקרת לי, דכתיב "סלסלי
ותרוממך כו'" [...] אמר, היכי אברך, ברוך שאכל
ינאי וחביריו משלו. שתי' להווא כסא כו'. חסרון
הידיעה בהכרח דיוק שמירת התורה והמצות בא
לרגלי חסרון ההכרה של ערך התורה בחיים. כי

כח. 1. קידושין טו, א. כט. 1. עפ"י תהילים יט, ח. 2. ויקרא יח, ה. ועיין עין איה, שבת, ב קעב, ח"א, עמ' 156.
3. אולי צ"ל: להכרת. 4. אולי צ"ל: שב"ש.

היכי
ולא נהו
שאכל ינאי
נתמיה:
שטח ז
להוליאס
בשכיל כ
לגרמיה
אין אדם
לדעתו ע
5. אר"י
ב"ש דעו
אר"י יוח
חובתם ע
להתמלאו
אל הרבים
היחיד צר
בשכיל שו
החיובים ה
שיאכל כזי
שהמקבלים
דבר שחוץ
להנהיג את
להבליט רי
שיכידו את
מובלעת בע
בהנאת כסא
כזית דגן הי
המדריכים ש
לא הי' צריך
הוראת שעה
פניו, אע"פ
היתה להיות
העקרית שהיו
יקרת תורה ע
ישראל³.
6. אר"י, ג
בשעה שירד י
7. 1. עפ"י דברי